

ЧАСТИНА 3

Матеріали науково-практичного круглого столу «Кримінальне провадження в Україні: кримінально-правові та процесуальні аспекти» (29 січня 2013 р., м. Київ, НаУКМА)

*Акуліна А.Р.,
курсант ННІПСК НАВС*

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦВ'ЯЗОК У НОВОМУ КПК

На сьогоднішній день одною з нових впроваджень у кримінальний процесуальний кодекс є проведення допиту з застосуванням відеоконференцзв'язку.

Що стосується застосування відео конференції у кримінальному судочинстві, то прийнятий Закон жодним чином не врегульовує такий порядок, натомість відповідні зміни до чинного Кримінально-процесуального кодексу України були внесені ще Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Другого додаткового протоколу до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах" від 16.06.2011 року.

Упровадження в практику розслідування і розгляду кримінальних проваджень інституту відеоконференцзв'язку припускає переосмислення багатьох понять кримінально-процесуального і доказового права, таких як процесуальна форма, безпосередність, правовий статус і допустимість доказів, отриманих розглянутим способом, процесуальне положення нових суб'єктів кримінального процесу, а також зміна тактики проведення багатьох слідчих дій.

Така система призначена для проведення розгляду судом кримінальних справ без конвоювання з слідчого ізолятора до суду осіб, що перебувають під вартою і забезпечить ефективність розгляду кримінальних справ, зменшення витрат, пов'язаних з організацією конвоювання засуджених осіб зі слідчого ізолятора, охороною в суді й оплатою витрат за доставку їх до місця судового розгляду справи.

Модель судового розгляду справи за допомогою проведення відеоконференцзв'язку є своєрідною специфічною формою участі у судочинстві і за багатьма параметрами вона, безумовно, належить до різновиду заочної форми.

Система відеоконференцзв'язку дозволяє проводити:

- допит підсудних чи ув'язнених, які знаходяться в слідчому ізоляторі;
- опитування потерпілих та свідків з використанням системи зміни голосу за програмою захисту свідків у кримінальних або інших судових справах згідно з українськими і міжнародними правовими актами;
- консультації, наради, семінари суддів і працівників судового апарату з колегами з одного або декількох судів;
- інтерактивне дистанційне навчання працівників судів та виправних закладів служби виконання покарань.

Рішення про здійснення дистанційного досудового розслідування може бути прийнятим не лише з власної ініціативи слідчим, прокурором чи у визначених ст. 225 КПК випадках слідчим суддею, а й ними за обґрунтованим клопотанням будь-кого з учасників кримінального провадження.

Використанню в дистанційному досудовому розслідуванні технічних засобів і технологій надається надзвичайно важливе значення.

Порядок проведення слідчих (розшукових) дій у режимі відеоконференції не може порушувати загальних правил отримання показань (ст. 95 КПК), проведення допиту, що встановлені ст.ст. 225–227 КПК, та пред'явлення для впізнання особи чи речі, що встановлені ст.ст. 228 та 229 КПК з урахуванням тих обставин, що таких правил повинні дотримуватися усі учасники слідчої (розшукової) дії і в кожному з місць її проведення.

Застосування технічних засобів відеозапису з метою фіксування ходу і результатів слідчої (розшукової) дії, що проводиться у режимі відеоконференції, здійснюється слідчим, прокурором або за його вказівкою спеціалістами експертно-криміналістичних підрозділів за місцем перебування процесуальної особи, яка проводить таку дію, та місцем складання протоколу.

За результатами допиту, впізнання у режимі відеоконференції складається один протокол з дотриманням вимог, що встановлені цим Кодексом до складання протоколу й додатків до нього.

Босак О. О.,

*ад'юнкта кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ*

ДОТРИМАННЯ РОЗУМНИХ СТРОКІВ ПРИ ДОКАЗУВАННІ ШАХРАЙСТВА НА ОБ'ЄКТАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Новий Кримінальний процесуальний кодекс України, прийнятий 13.04.2012 р. (далі – КПК), уперше на законодавчому рівні закріпив розумність строків як одну із засад кримінального провадження. Її зміст відповідно до ч. 1 ст. 28 КПК полягає у забезпеченні швидкого розслідування і судового розгляду та використанні при цьому строків, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень, але при цьому вони не можуть перевищувати передбачені КПК строки для виконання таких дій і прийняття рішень.

Розумні строки – самостійний принцип кримінального провадження й гарантія забезпечення доступу до правосуддя (п. 21 ч. 1 ст. 7 КПК), коли кожному гарантується право на справедливий розгляд і вирішення справи в розумні строки.

Критеріями для визначення розумності строків є:

- 1) складність кримінального провадження;
- 2) поведінка учасників кримінального провадження;